

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Факультет іноземної та слов'янської філології
Кафедра російської мови, зарубіжної літератури та методики їх
викладання

Протокол № 2
засідання експертної ради стейкхолдерів освітньо-професійної
програми Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література)
від 20 лютого 2020 року

Голова – Гмиря Н.І., заступник директора з навчально-виховної роботи
Комунальної установи Сумська класична гімназія Сумської міської ради.

Секретар – Доган Т.В., лаборант кафедри російської мови, зарубіжної
літератури та методики їх викладання.

Присутні:

Телетова С.Г. – доцент кафедри російської мови, зарубіжної літератури
та методики їх викладання, гарант освітньо-професійної програми Середня
освіта (Російська мова і зарубіжна література);

Іванова І.Б. – завідувач кафедри російської мови, зарубіжної літератури
та методики їх викладання;

Гмиря Н.І. – заступник директора з навчально-виховної роботи
Комунальної установи Сумська класична гімназія Сумської міської ради;

Бондаренко С.А. – директор Охтирської загальноосвітньої школи І – III
ступенів № 2 Охтирської міської ради Сумської області;

Щербина В.Я. – директор Миколаївської спеціалізованої школи І – III
ступенів Миколаївської селищної ради Білопільського району Сумської
області;

Брюшенко Л.І. – директор Межирицької загальноосвітньої школи І – III
ступенів Лебединської районної ради Сумської області;

Пахненко І.І. – доцент кафедри російської мови, зарубіжної літератури
та методики їх викладання, член проектної групи ОПІ Середня освіта
(Російська мова і зарубіжна література);

Савченко З.В. – доцент кафедри російської мови, зарубіжної літератури
та методики їх викладання, член проектної групи ОПІ Середня освіта
(Російська мова і зарубіжна література);

Нурбаєва Мавлуда – студентка 131-ї групи факультету іноземної і
слов'янської філології СумДПУ імені А.С. Макаренка.

Відсутні:

Кузнецова І.М. – методист відділу освіти Охтирської міської ради
Сумської області.

Порядок денний

1. Про затвердження освітньо-професійної програми Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література) першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта. Мова і література (російська).

I. Слухали: Телетову С.Г., гаранта освітньо-професійної програми Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література), яка окреслила основні вектори оновлення ОПП на 2020-й рік. Зокрема, доповідач наголосила, що перегляд програми був ініційований спільним рішенням викладачів та представників роботодавців у ході обговорення якості реалізації програмних результатів навчання під час засідання методичної комісії кафедри російської мови, зарубіжної літератури і методики їх викладання від 14 березня 2019 року. Підставою для оновлення ОПП стала потреба в підвищенні ефективності підготовки конкурентоспроможних фахівців-словесників, які відповідали б запитам сучасної української школи. Для реалізації цього завдання була створена робоча група у складі викладачів кафедри, представників роботодавців та студентської спільноти. В оновленому проекті знайшли відображення рекомендації стейкхолдерів та побажання здобувачів вищої освіти за ОПП, зафіксовані у протоколах засідань методичної комісії кафедри, а саме: зазнали вдосконалення програмні результати навчання, була збільшена питома вага практичної підготовки студентів, зазнали перегляду зміст і структура ОПП, у відповідності до освітньої політики університету змінився алгоритм формування вибіркового ОК. Проект оновленої освітньо-професійної програми був наданий стейкхолдерам для вивчення й подальшого обговорення.

Виступили: Щербина В.Я. – директор Миколаївської спеціалізованої школи I – III ступенів Миколаївської селищної ради Білопільського району Сумської області, який акцентував свою участь в рецензуванні двох попередніх освітніх програм та в обговоренні проекту ОПП Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література) на 2020 рік. На думку доповідача, детальне вивчення оновленого інваріанта дозволяє стверджувати, що конкурентоспроможність здобувачів вищої освіти гарантується очікуваними програмними результатами, з-поміж яких варто відзначити знання особливостей організації освітнього процесу в контексті модернізації сучасної української школи; знання принципів, форм, сучасних методів, методичних прийомів навчання російської мови та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, усвідомлення виховного потенціалу цих дисциплін; уміння застосовувати сучасні освітні технології та методики формування предметних компетентностей учнів; уміння використовувати гуманістичний потенціал російської мови та зарубіжної літератури для формування духовного світу сучасної молоді. На забезпечення належного рівня компетентності здобувачів спрямоване засвоєння дисциплін циклу професійної підготовки, зокрема збалансований комплекс фахових

предметів, що дозволяє поєднувати ґрунтовні теоретичні знання з продуктивною практичною підготовкою студентів. Загалом проект ОПП Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література) відповідає вимогам до підготовки сучасного вчителя нової української школи та запитам роботодавців і може бути рекомендованим до схвалення.

Бондаренко С.А. – директор Охтирської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 2 Охтирської міської ради Сумської області, яка з-поміж позитивних якостей освітньої програми відзначила її орієнтованість на здобуття сучасних знань з усіх розділів мовознавчої та літературознавчої науки, методики навчання російської мови та зарубіжної літератури, а також упровадження різних форм проведення педагогічної практики, що в ході попередніх обговорень було ініційовано роботодавцями. Запропонована стейкхолдерами та реалізована робочою групою конкретизація окремих програмних результатів навчання дозволяє сфокусувати увагу на формуванні важливих професійних навичок сучасного вчителя, зокрема уміння комунікувати, долати конфліктні ситуації, нести відповідальність за якісну організацію освітньо-виховного процесу. У цілому оновлена ОПП є належним зразком моделі професійної підготовки бакалаврів, реалізація її основної мети сприятиме якісній імплементації знань здобувачів вищої освіти в систему навчання й виховання майбутніх учнів, а отже програма заслуговує схвалення.

Іванова І.Б. – завідувач кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання, яка зосередилась на питанні укладання каталогу вибіркових дисциплін для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта. Мова і література (російська) та повідомила, що викладачі кафедри формують свої пропозиції, керуючись принципами доцільності та студентоцентризму. На даному етапі реєстр укомплектований дисциплінами, що розширюють спектр можливостей якісної підготовки студентів-словесників шляхом вивчення спеціалізованих курсів, наприклад, «Зарубіжна література для дітей та юнацтва», «Література російського зарубіжжя», «Стилістика російської мови», «Старослов'янська мова», «Новітня зарубіжна література», «Методика роботи з поетичними творами» тощо. База вибіркових дисциплін щороку оновлюється на основі моніторингу запитів студентів. Такий підхід до формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти є позитивним і дозволяє ефективно реалізовувати основну мету та програмні результати навчання за ОПП.

Нурбаєва М. – студентка 131-ї групи, яка зазначила, що структура і зміст ОПП відповідають предметній області спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (російська). На схвалення заслуговує наявність пропедевтичних дисциплін, що особливо важливо для іноземних студентів, дисциплін «Основи інклюзивного навчання», «Інформативно-комунікативні технології», «Іноземна мова», що відповідають сучасним запитам майбутніх учителів ЗСО. Належна кількість кредитів, передбачених на практичну підготовку, сприятиме обізнаності студентів у питаннях організації навчально-виховного процесу в школі та в закладах позашкільної освіти,

дозволить об'єктивно оцінювати рівень своєї професійної підготовки та з допомогою досвідчених наставників долати можливу невпевненість у власних педагогічних здібностях.

Гмиря Н.І. – заступник директора з навчально-виховної роботи Комунальної установи Сумська класична гімназія Сумської міської ради, яка відзначила плідну роботу проектної групи та, підсумовуючи обговорення, наголосила, що презентована редакція ОПП Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література) повністю відповідає нормативним вимогам, має чітко сформульовану мету, суголосну пріоритетним напрямам розвитку сучасного освітнього процесу, орієнтована на досягнення широкого спектру програмних результатів навчання. Комплекс освітніх компонент збалансовано поєднує ґрунтовну теоретичну підготовку здобувачів вищої освіти та різні форми апробації отриманих знань на практиці. Проектна група врахувала пропозиції роботодавців та студентів, озвучені в ході попередніх обговорень. Зокрема, за ініціативи стейкхолдерів були конкретизовані окремі ЗК, ФК, ПРН, посилена практична складова підготовки студентів, належна увага приділена формуванню важливих навичок сучасного вчителя ЗСО (володіння державною та іноземною мовами, навички використання ІКТ, комунікативні навички, реалізація завдань інклюзивної освіти, автономність і відповідальність тощо). Детальний аналіз проекту ОПП Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література) першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта. Мова і література (російська) дозволяє констатувати відсутність причин для його подальшого вдосконалення. Є пропозиція рекомендувати презентовану ОПП до затвердження.

Результати голосування:

«за» – 5, «проти» – немає, «утримались» – немає.

Ухвалили:

1. Рекомендувати освітньо-професійну програму Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література) першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта. Мова і література (російська) до затвердження.

Голова засідання

Гмиря Н.І.

Секретар

Доган Т.В.